

Разом з С. Петлюрою, С. Бандерою, Р. Шухевичем своєю непохитною вірою в Україну і її світле майбутнє Є. Коновалець залишив у житті нашого народу нестерту печать свого духу. Ця віра окрилювала їх на полях збройної боротьби, давала їм силу не лише самим боротися, а й підіймати і вести до боротьби свій народ навіть за найтяжчих обставин.

УДК 37.016

Фрульова К. – ст. гр. 22-Т

Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка

НАЦІОНАЛЬНІ ТРАДИЦІЇ У ПРОЕКТУВАННІ ВИРОБІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

Науковий керівник: канд.пед.наук Борисенко Н.А.

Frouleva K.

Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

NATIONAL TRADITIONS IN DESIGN OF LABOR EDUCATION

Supervisor: Borysenko N. A. Candidate of Pedagogical Sciences, Senior Teacher of technological and professional education chair of Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University

Ключові слова: національні традиції, проектно-технологічна діяльність.

Keywords: national traditions, technological activity.

Інтерес до історичних, художніх, мистецьких цінностей постійно зростає, бо культурні предметні артефакти володіють не тільки пізнавальною властивістю, але емоційно діють та впливають на думки і відчуття людей, а тому приймають участь у вихованні людини. Особливе місце у культурно-виховній роботі на уроках трудового навчання у закладах загальної середньої освіти займає стимулювання інтересу до своєї батьківщини, до повсякденного оточення, до історії того місця, де живе учень.

Свої національні цінності народ створював та зберігав у різні часи, які були і важкими, і цікавими, і плідними. Дійсно, без минулого немає майбутнього. Але минуле має значення лише у контексті сьогоденного буття, сьогоденних завдань і тенденцій розвитку, сьогоденної системи цінностей.

Трудове навчання – загальноосвітній предмет державного компонента змісту освіти, який знайомить учнів із виробництвом як складовою навколишнього середовища і на цій основі впливає на їхній світогляд. Важлива мета трудового навчання – патріотичне виховання особистості, якнайповніший розвиток її інтересів, нахилів, здібностей, підготовка учнів до професійного самовизначення і трудової діяльності в умовах ринкових відносин. Трудове навчання має розв'язувати такі основні завдання: трудове виховання, політехнічна освіта, поєднання навчання з продуктивною працею, створення умов для формування позитивного ставлення до суспільної праці та власного професійного самовизначення.

Досвід трудового навчання має національні особливості (традиції, погляди, звичаї, обряди, світогляд тощо), бо кожен народ творить свій предметний світ, що відповідає характерним рисам його народності.

В змісті народних традицій лежить віковичний досвід народу і природний, необхідний людському організмові ритм, що склався передусім у процесі трудової діяльності. Урочисті відзначення важливих подій у житті роду, громади, сім'ї, окремої людини, що систематично повторюються, також стали обрядами, звичаями, традиціями. Вони визначаються особистісними і соціальними інтересами та потребами.

Національне виховання у процесі трудового навчання може здійснюватися різними методами і засобами, проте, особливе значення мають засоби декоративно-прикладного мистецтва, що є невід'ємною складовою народного мистецтва. Воно пов'язане з побутом, повсякденною працею, має надзвичайно великий вплив на формування духовного світу підростаючої особистості. Такі види декоративно-ужиткового мистецтва, як художнє деревообробництво, художня вишивка, бісерне рукоділля, в'язання гачком і спицями, народна лялька є традиційними видами ужиткового мистецтва українців і мають високу художню цінність. Майстерно виконані вироби благотворно впливають на почуття й уяву дітей, спонукають їх до поєднання красивого і корисного в практичній діяльності.

Саме у процесі трудового навчання виникає безпосередня можливість навчати учнів виготовляти посильні для них ужиткові вироби та оздоблювати їх у стилі українських народних мотивів і традицій. Особливо активно це відбувається у процесі проектування об'єктів праці.

Залучення учнів до проектування виробів з використанням українських національних традицій допомагає активізувати цілеспрямований процес виховання національної свідомості учнів, орієнтацію на цінності української народної культури, залучення учнів до збереження та розповсюдження національних традицій, збагачення культурного досвіду учнів засобами організації та проведення традиційних народних свят, сприяння формуванню у підростаючого покоління високих моральних якостей, духовності на благо суспільства і держави, сприяє творчому розвитку учнів, їх естетичному вихованню і духовному збагаченню.

Трудове навчання буде результативним, якщо зміст освітнього процесу спрямувати на прилучення учнів до духовних цінностей українського декоративно-ужиткового мистецтва, використовуючи сучасні методи національного виховання та традиції етнопедагогіки.

Залучення до інтерпретації народних традицій у фольклорних святах, фестивалях, виробках декоративно-ужиткового мистецтва, спільна творча діяльність через творчу самореалізацію найбільш дієво впливає на індивідуальне суб'єктивне ставлення учнів до суспільних явищ, до системи наявних суспільних цінностей. Це згодом при певних умовах трансформується у власні, суб'єктивно значущі ціннісні та моральні орієнтації особистості.

Таким чином, прилучення учнів до українських народних промислів, оволодіння майстерністю декоративної творчості формує у них потребу творчої діяльності, сприяє відродженню народної творчості та її популяризації в навчально-виховних закладах освіти.